

ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΣΚΕΨΗΣ

Ο Έλληνας σύμβουλος της Μέρκελ

Είναι ειδικός σύμβουλος για θέματα Παιδείας και Οικογένειας στη Γερμανία για τριάντα και πλέον χρόνια. Ο καθηγητής **ΒΑΣΙΛΗΣ ΦΘΕΝΑΚΗΣ** θεωρείται ο σπουδαιότερος καθοδηγητής γνώμης στη χώρα σε θέματα εκπαίδευσης, οικογένειας και ανάπτυξης των παιδιών, και τον συμβουλευόνται ακόμη και οι καγκελάριοι.

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΖΩΗ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗ
zoehatziyannaki.com

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ Εΐχε πολλά εμπόδια, αλλά και ισχυρή δόση τύχης. Γεννήθηκε το 1937 στο Κιλκίς και τρία χρόνια αργότερα ταξίδεψε με την οικογένειά του, τους γονείς και τα δυο αδέρφια του στην Κρήτη για να γνωρίσει την οικογένεια του πατέρα του. Όμως, φθάνοντας στη Κρήτη, είχε ήδη ξεσπάσει ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος κι ο πατέρας του, αξιωματικός ων, έπρεπε να φύγει για το Μέτωπο. Ακόμη τον θυμάται να γελάει, να του δίνει ένα λουκουμάκι στο χέρι και να ανεβαίνει στο λεωφορείο. Ήταν η τελευταία φορά που τον έβλεπε, γιατί άφησε την τελευταία του πνοή πολεμώντας στην Αλβανία. Τη βραδιά του αποχωρισμού η μητέρα του έμεινε έγκυος στο τέταρτο παιδί. Ήταν ένα κοριτσάκι. «Ξαφνικά μείναμε στη Κρήτη, ξένοι, χωρίς οικονομική βάση με μια 27χρονη μητέρα, την αγωνίστρια της ζωής Αλεξάνδρα Ζήση. Στον πόλεμο μαθαίνει κανείς πώς να επιβιώνει. Θυμάμαι τις σπληνίες όπου κρυβόμασταν όταν έρχονταν οι Γερμανοί στο χωριό, καθώς και τον Γερμανό αλεξιμπωτιστή που έπεσε μπροστά στο σπίτι μας. Και τώρα το σενάριο έχει αντιστραφεί. Εγώ δίνω την εκπαιδευτική γραμμή στην Κυβέρνηση της Γερμανίας και της Ιταλίας. Δεν είναι παράδοξο».

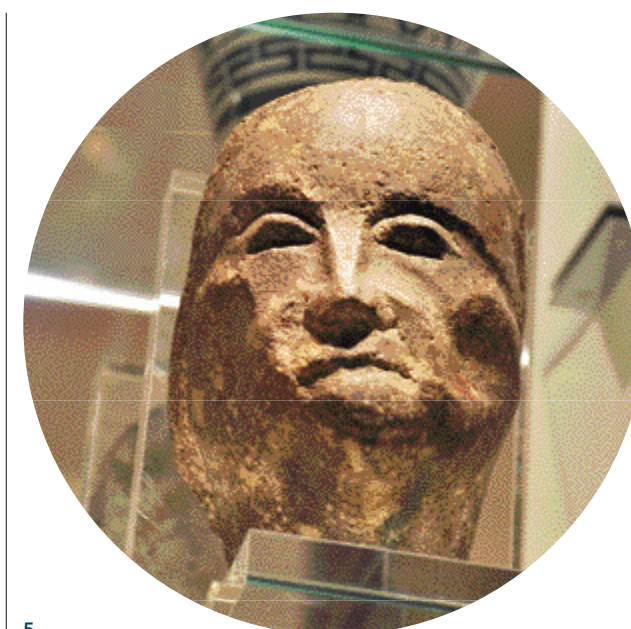
Ο ίδιος έχει τιμηθεί με την υπέρτατη τιμή που προσφέρει το παλικό πανεπιστήμιο, την «Per Chiara Fama». Ο καθηγητής είναι ο δεύτερος στο κύριο που έχει λάβει αυτή την τιμή. Από την άλλη, οι Γερμανοί του εμπιστεύθηκαν το καλύτερο Ινστιτούτο στην Ευρώπη, το Κρατικό Ινστιτούτο Προσχολικής Οικογενειακής Ερευνας, τιμώντας τον ως διευθυντή επί 33 χρόνια και ως Σύμβουλο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας σε θέματα εκπαιδευτικής και οικογενειακής πολιτικής.

Ο κ. Φθενάκης ξεκίνησε τις σπουδές του από την παιδαγωγική Ακαδημία Ηρακλείου. Ένα καλοκαίρι, εντελώς συμπτωματικά, δύο Γερμανοί τουρίστες στον δρόμο του ζήτησαν να τους βοηθήσει να βρουν το ξενοδοχείο τους. Εκείνος γνωρίζοντας γερμανικά τους έπιασε τη κουβέντα και συνομιλήσε μαζί τους. Οι τουρίστες ήταν καθηγητές πανεπιστημίου. «Τους είπα για τα βιώματά μου με τους Γερμανούς και για τη γνώμη μου γι' αυτούς και μου είπαν πως αν έχω αυτή την προκατάληψη πρέπει να πάω στη Γερμανία για να δω ότι έχουν αλλάξει», συμπληρώνει. Ο ένας από τους τουρίστες ήταν καθηγητής στη Νομική Σχολή του Μονάχου και τέσσερις μήνες αργότερα του έστειλε πρόσκληση και υποτροφία. Το 1963, ο Βασίλης Φθενάκης άρχισε να σπουδάζει στην αρχή Ιατρική και παράλληλα Ψυχολογία, αλλά οι κανονισμοί της Ιατρικής Σχολής δεν το επέτρεπαν κι έτσι την παράτησε για να ακολουθήσει Ανθρωπολογία και Μοριακή Γενετική στη φυσικομαθηματική Σχολή. Την πρώτη μέρα του όγδοου εξαμήνου ήταν ήδη διδάκτορας φυσικών Επιστημών! «Ήταν η στιγμή όπου αποφάσισα να γυρίσω πίσω, αλλά ένα τηλεφώνημα μου ανέτρεψε τα σχέδια. Ιδρύθηκε νέο τμήμα, το Ινστιτούτο Ανθρωπολογίας και Ανθρωπογενετικής, και μου ζητούσαν να διδάξω εκεί. Το

»
Όταν η Αγκελα Μέρκελ ήταν υπουργός Οικονομικών συνομιλούσαμε ένα ολόκληρο Σαββατοκύριακο για το πολιτικό πρόγραμμα του CDU στα θέματα πολιτικής της οικογένειας».

1. **Γραφείο.** Ο κ. Φθενάκης ζει στο σπίτι του Ρούντολφ Ντίτσελ, εφευρέτη των ομώνυμων μηχανών.
- 2,3. **Επίλυση.** Κάθε έπιπλο έχει την ιστορία του, όπως και η πανάκριβη συλλογή από κινεζικές πορσελάνες του 19ου αιώνα. Ο ίδιος είναι τριάντα χρόνια συλλέκτης και έχει επιλέξει μοναδικά κομμάτια να κοσμήσουν τον χώρο.
4. **Μελέτη.** Όρες σπουδής και συγκέντρωσης στο γραφείο.
5. **Κεραμικό.** Κεφαλή 3.000 ετών αιγυπτιακού κεραμικού.
6. **Πίνακας.** «Ο Θεός Πάνας ή δύο πρόσωπα ενσωματωμένα σε ένα ζευγάρι», του Κριστιάν Πέσσε.

1969. Και έτσι οι βαλίτσες έμειναν στο Μόναχο». Τα όσα ακολούθησαν τον έφεραν στην κορυφή της γνώσης. Διέτελες από τις αρχές της δεκαετίας του '70 και μέχρι το 2005 διευθυντής του Ινστιτούτου Ερευνας για τα παιδιά και την οικογένεια, ενώ μέχρι και σήμερα συμβουλευεί από διάφορες επίσημες θέσεις την εκάστοτε Ομόσπονδη Κυβέρνηση της Γερμανίας, το Υπουργείο Παιδείας, πολλές κυβερνήσεις διαφόρων γερμανικών κρατιδίων, καθώς και τα πολιτικά κόμματα CDU, CSU και το κόμμα των Πρασίνων.

Η οικογένεια στο επίκεντρο.

Ως διευθυντής του Γερμανικού Ινστιτούτου Οικογενειακής Ερευνας, Οικογενειακού Δικαίου και Οικογενειακής Πολιτικής, αφιέρωσε σχεδόν όλο το έργο στην ανάπτυξη των παιδιών ηλικίας 0 - 6 ετών. Ήταν ο πρώτος που ασχολήθηκε με το θέμα της σχέσης πατέρα - παιδιού. Το σχετικό έργο του, που δημοσιεύτηκε το 1985, προκάλεσε αίσθηση. «Κάναμε τη μόνη υπάρχουσα εμπειρική μελέτη στο θέμα του πατέρα. Βρήκαμε πρώτοι, λοιπόν, πως το 67% των Γερμανών δεν επιθυμεί να είναι ο 'κου-

βαλπτής', δηλαδή να επωμίζεται μέρος του το οικονομικό φορτίο. Στην έρευνα δεν κοιτάμε τι κάνει ο πατέρας στο σπίτι, αλλά πως εκείνος οριοθετεί τον εαυτό του. Είναι ενδιαφέρον ότι το 67% ανέπτυξε μια πατρότητα που έχει και τους δύο ρόλους και το ίδιο ζητούν και από τη γυναίκα. Όταν αυτή δεν το θέλει, τότε υπάρχει πρόβλημα. Όσο κι αν σας φαίνεται παράξενο, αυτή είναι και η καλύτερη βάση για συμμετρική σχέση στην οικογένεια». Το δεύτερο μεγάλο θέμα που έχει απασχολήσει το έργο του καθηγητή είναι το διαζύγιο. Ο ίδιος, μόλις έχει μόλις επιστρέψει από τη Μπαγκόκ, όπου συνάντησε τον γενικό γραμματέα της συνόδου των υπουργών Παιδείας έντεκα ασιατικών κρατών και ετοιμάζεται για επόμενο ταξίδι. Καθώς μας συνοδεύει προς την έξοδο το μάτι πέφτει πάνω σε μια φωτογραφία με τον τέως καγκελάριο Σρέντερ. «Με είχε καλέσει να μετεκπαιδεύσω όλο το υπουργικό συμβούλιο». Και η καγκελάρια Μέρκελ, ρωτάμε. «Όταν ήταν υπουργός Οικονομικών, συνομιλούσαμε ένα ολόκληρο Σαββατοκύριακο για το πολιτικό πρόγραμμα του CDU στα θέματα πολιτικής της οικογένειας».